

Troms Fylke Trygt og Tilgjengelig

Kompetanse Programmet

”Trygg og tilgjengelig kommune/fylkeskommune”

Sept – Des 2011

Dette er et kompetanseprogram om skadeforebyggende og sikkerhetsfremmende arbeid og universell utforming som er skreddersydd for de som i løpet av 2011 skal delta i prosjektet ”Troms fylke trygt og tilgjengelig”. Deltakerne kommer fra de 17 kommunene i Nord-Troms, Tromsøområdet og Midt-Troms samt fra de fylkeskommunale etater. I alt rundt 50 personer med ulik faglig bakgrunn og sektortilhørighet fra kommunale eller fylkeskommunale virksomheter og kanskje noen deltakere fra frivillighetsentraler, kommunale brukerråd og frivillige organisasjoner. Hoveddelen av programmet gjennomføres som videokonferanser. Det er i den forbindelse inngått en samarbeidsavtale mellom NORSAFETY og Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin. Programmet eller kurset innledes med regionvise oppstartsamlinger i september og avsluttes i desember 2011. Kurset avvikles for øvrig gjennom tre felles dagsseminarer i form av videokonferanser.

Det teoretiske påfyll som gis under samlingene tilpasses det arbeid som skal gjøres i egen kommune/egen region. Kurset skal ha en kunnskapsbasert og handlingsrettet tilnærming med en sterk vektlegging av samarbeid, planlegging og implementering av god praksis.

De tematiske hovedbolker er:

- Om samarbeid og samhandling i folkehelsearbeid - på tvers av fag, sektorer, forvaltningsnivåer og med deltakelse fra viktige brukergrupper
- Om nødvendigheten av gode skadedata og hvordan man skaffer og bruker slike – og behovet for kartlegging av tilgjengelighet til viktige publikumsbygg og offentlige uteområder

- Skadeforebyggende og sikkerhetsfremmende arbeid; lovverk, teori og praksis; Universell utforming/fysisk planlegging; lovverk, teori og praksis
- Handlingsplan Trygg og tilgjengelig kommune - Folkehelse i plan

Formål:

Kurset skal gi en teoretisk forståelse, en økt handlingskompetanse og en bedre organisering av det sikkerhetsfremmende arbeidet i kommunene og fylkeskommunen, med vekt på forebyggende tiltak i forhold til befolkningsgrupper som har høyere skaderisiko enn andre og/eller større behov for universell utforming.

Mål:

- Ha kunnskap om lovgrunnlag og nasjonale mål og strategier
- Ha kjennskap til viktige erfaringer og god praksis fra andre kommuner og regioner
- Kunne bruke spesielt egnede/utviklede metoder og verktøy
- Ha ferdigheter i planlegging og evaluering av tiltak

Samlinger - Videokonferanser

Regionvise oppstartsamlinger sept 2011; Storslett -Tromsø - Finnsnes

”Om samhandling, forebygging og det nye folkehelseparadigme”

Mål med samlingen:

Skape en bevissthet om omfanget av ulykker i samfunnet og behovet for universell utforming, en felles forståelse for folkehelsearbeid i sin alminnelighet og verdier som ”trygghet og tilgjengelighet” i særdeleshet.

Hvordan legge opp arbeidet med å utarbeide en handlingsplan på en slik måte at den enkelte kommune oppnår mer i det skadeforebyggende arbeid og et mer tilgjengelig lokalsamfunn? Kartlegging, erfaringsdeling og planlegging

- Hvem bør involveres i det lokale arbeidet med å utvikle de lokale planene?
- Hvordan skape eierskapsfølelse blant de som skal lage og gjennomføre planen?
- Hvilke mål bør settes og hvordan nå dit?
- Og hvordan lage en ”lekker plan som selger budskapet”?

Forelesere: Rådgiver Anders Aasheim Fylkesmannen i Troms, rådgiver Kristina Forsberg Troms fylkeskommune, daglig leder Stig Fredriksson NORSAFETY

1. videokonferanse – 19. okt 2011

”Hvem skader seg hvor og når – og hvordan kan vi bruke denne kunnskapen?”

Hovedtema og mål med samlingen:

Om skadedata fra skaderegistre og avviksrapportering; fra spesialisthelsetjenesten/NPR, Politiet, Statens vegvesen, forsikringsselskaper og fra kommunale virksomheter. En første oversiktskartlegging av ”det kommunale skadebilde”! Et hovedmål med samlingen er å skape en bevissthet om nødvendigheten av gode skadedata og hvordan man skaffer seg tilgang til og bruker slike data?

Forelesere:

Seksjonssjef Knut Ivar Johansen, Norsk Pasientregister (NPR)
Prof. dr. med. Børge Ytterstad, Universitetet i Tromsø
Kommuneoverlege Helge Lund, Os kommune (Hedmark)

2. videokonferanse – 9. nov 2011

”En trygg og tilgjengelig kommune – hva kjennetegner god praksis?”

Hovedtema og mål med samlingen:

”WHO-konseptet” Trygge lokalsamfunn/Safe Communities. Hva kreves for å bli et Trygt lokalsamfunn – de 6 indikatorer?

Universell utforming er lovfestet både i plan- og bygningsloven og i egen lov om diskriminering og tilgjengelighet. Det er utviklet 7 hovedprinsipper for universell utforming.

Et hovedmål med samlingen er å formidle kunnskap som viser at det nytter å drive et aktivt og systematisk arbeid med skadeforebygging og universell utforming. Innlegg fra Deltasenteret som er statens kompetansesenter for deltakelse og tilgjengelighet og fra kommuner som har gjort mer og lyktes bedre enn andre.

Forelesere: Seniorrådgiver Randi Røed Andersen, Deltasenteret/BUF-direktoratet, folkehelsekoordinator Steinar Drægning, Årdal kommune og arkitekt Kristine Røiri, Sortland kommune

3. videokonferanse – 7. des 2011

”Trygg og tilgjengelig kommune - Helse i plan”

Hovedtema og mål med samlingen:

Lage en disposisjon til en egen kommunal handlingsplan og få tips på utforming og tiltak for å gi planen et best mulig innhold, en best mulig utforming, en best mulig forankring og en god iverksetting og oppfølging. Helse i Plan var en nasjonal satsing 2005-2009 som handlet om hvordan å ivareta og integrere folkehelseperspektivet i kommunal planlegging. <http://www.helseiplan.no/>

Ny plan - og bygningslov trådte i kraft fra 1. juli 2009. Flere nye elementer i planloven er viktig for forankringen av folkehelsearbeidet. <http://www.planogbygningloven>

Ny folkehelselov trer i kraft fra 1.jan 2012. <http://www.folkehelseloven>

Forelesere: Førstelektor Eyvin Bjørnstad, Høgskolen i Vestfold og daglig leder Stig Fredriksson NORSAFETY

(NB! Det er enda ikke inngått avtaler med noen av foreleserne)

Undervisnings- og læringsformer:

- Videokonferanser med forelesninger og gruppearbeid
- Prosjektgruppemøter
- Lokale undersøkelser/lokal kartlegging

Krav til deltakerne:

Lage en disposisjon til ”Handlingsplan for trygg og tilgjengelig kommune/fylkeskommune”

Studiemateriell:

Egen prosjektperm til hver deltaker med blant annet følgende innhold:

Ulykker i Norge; Nasjonal strategi for forebygging av ulykke som medfører personskaade 2009-2014

Norge universelt utformet 2025; Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet 2009-2013

Temaheftet ”Trygghet”; Utgitt av Skadeforebyggende Forum nov 2010

(Stig Fredriksson/rev.5.7.11)

